

Albert Català, va assegurar que es tracta d'una cita important en el món del pessebrisme, i que repercuteix molt favorablement en la ciutat que l'acull. L'èxit de públic ha estat notabilíssim.

Vila esportiva | Al balcó de l'Ajuntament hi penja la bandera de Vila Europea de l'Esport 2015, distinció que atorga l'Associació de les Capitals Europees de l'Esport (ACES), després que la ciutat passés una auditoria d'instal·lacions i l'organització de proves esportives. És una nova distinció que cal afegir a la certificació de destinació de turisme esportiu l'any 2013, la distinció de Centres d'Estudis Olímpics el 2014 i seu de la primera Càtedra d'Esport i Educació Física de la universitat de Girona des del 2005. Poca broma! Em pregunta el meu nebot: «*Uncle*, proposa que considerin esport de risc practicar a Banyoles el *butàquing*, és a dir, ocupar, amb interès i ganes, una butaca de l'Auditori de l'Ateneu, del Teatre Municipal, de la Biblioteca, del Darder o del Museu Arqueològic quan s'hi fan xerrades...».

EL RIPOLLÈS *ramon alabau*

Retratar el pas del temps | L'any passat ens va deixar el fotògraf Manel Parés i Marcé. Nascut l'any 1932, una bomba perduda li va amputar, de petit, dos dits i mig mentre feia de vaquer a les Llosses, fet que no li impedí exercir de fuster ebenista durant l'adolescència. Més tard descobriria la seva veritable passió: la fotografia. Aquesta dèria, que conrearà al llarg de tota la vida, el duria a col·leccionar més de 500 aparells fotogràfics de tot tipus i vàlua. Li encantava copsar els esdeveniments que anaven configurant l'actualitat local, així com els canvis que s'anaven produint al poble, amb l'enderrocament dels vells edificis i la creació de nous projectes. Ha llegat a l'Arxiu Comarcal més de 15.000 fotografies que esperaran amatents tots aquells estudiosos que vulguin apropar-s'hi. També ha deixat més de 100 carpetes monogràfiques, el contingut

ARXIU MANEL PARÉS

>> **Manel Parés i Marcé, fotògraf.**

de les quals ornava durant una quinzena l'aparador de la seva botiga amb un fons de temàtica diversa: cultural, folklòrica, esportiva... El seu fill Miquel ha continuat l'ofici familiar, i s'ha especialitzat en fotografia creativa. Els anys s'esmunyen despietadament i veloç, i hem d'honorar tots aquells que deixen rere seu vestigis del temps esvaït perquè les noves generacions puguin recupear camins perduts i obsolets.

Taula i sobretaula | Periòdicament, a Sant Joan de les Abadesses, una colla de vilatans es reuneixen a la Sala Tosca del Cafè de l'Abadia per a una trobada molt especial. Assistiran a una mena de conferència que ells mateixos han concertat amb integrants del món de la política, l'educació, la comunicació o la cultura, compartiran el sopar i seguidament participaran en un debat sobre el tema tractat de manera desenfadada. Rafael Grasa, doctor en filosofia, professor titular de relacions internacionals a la UAB i president de l'Institut Català Internacional per la Pau; Jordi Martí, llicenciat en ciències de l'educació i exregidor de l'Ajuntament de Barcelona; Josep Burgaya, doctor en història contemporània per la UAB i professor titular de la Universitat de Vic han estat les personalitats

de les tres darreres sessions. Una forma immillorable per compartir opinions, contrastar diferències i matisar idees en temps de pensament únic.

L'últim balanç | Quan l'any gira full sospeses el pòsit que en perviu. Hi ha fets que suren i s'escapen a la boira de l'oblit. Deixant de banda l'esdeveniment indiscutible del 2014 a la comarca —el poderós suport a l'embat sobiranista—, n'esmentaré tres: el primer fòrum transfronterer del metall a Campdevàrol, amb l'assistència de 150 participants; el tancament del parvulari Daina després de 47 anys fructuosos, i l'inici de les obres d'«El Pla» després d'un llarg procés de tramitació.

LA SELVA *joan domènech*

Centenari de l'escultor Martí-Sabé | Amb el nou any es va donar el tret de sortida al període dedicat al record del que fou excel·lent escultor Josep Martí-Sabé, colomenc il·lustre, nascut l'any 1915, i mort el dia 11 de juny de 2006 a Riudare-

nes. S'havia format a Llotja, a Barcelona, on fou deixeble d'Enric Monjo. Va participar assíduament als salons d'Octubre i de Maig de la Ciutat Comtal. Té una obra sòlida, extensa i, sovint, premiada (amb una quinzena de guardons). El 1995, per exemple, fou el convidat d'honor dels Festivals d'Ais de Provença, on se li atorgà la medalla Paul Cézanne. El mateix any fou nomenat Fill Predilecte de Santa Coloma de Farners, ciutat a la qual va regalar importants obres al llarg de la seva vida. Una conferència i l'exposició «Maternitats», instal·lada a la Casa de la Paraula, han estat els primers actes que han permès apropar-se a l'autor i fruit de la seva sensibilitat creativa.

La Verge de Farners, a la parròquia |

La talla romànica de la Verge de Farners ja no corre perill després que, davant dels robatoris que s'estan perpetrant en moltes esglésies situades fora vila, ha estat retirada de la seva ermita, al peu del castell i portada a l'església parroquial, a la capella del costat de l'altar major. A l'ermita s'hi ha deixat una rèplica. L'ermita de Farners, una de les més boniques i ben situades de la comarca, té les seves arrels en una primera construcció del segle XI, de la qual queden pocs rastres. Refeta, posteriorment, pel senyor del castell Ramon de Farners, fou consagrada l'any 1200. Ha tingut moltes més intervencions al llarg dels temps, sobretot en el segle XVIII, amb l'ampliació amb un creuer, nau d'entrada i porxo. La imatge, del segle XII, constituïa una joia que calia preservar per al futur, i així s'ha fet.

La Mare de Déu de les Alegries, de Lloret |

Els Amics de les Alegries de Lloret s'estan esforçant, des de fa temps, per restaurar l'ermita, que va ser consagrada el 8 de gener de 1079 pel bisbe Berenguer Wifred, i de la qual queden alguns elements romànics interessants, tot i les deformacions i els canvis operats amb el temps. També n'han potenciat les festes, com la del Traginer, celebrada al gener; la de les flors, al maig; la de la Mare de Déu, al setembre, etc. Com la majoria d'aquest tipus de temples, la

primitiva esglésiola romànica fou amplificada en l'època barroca per afegir un cambril per a la Verge. L'ampliació es va fer amb pedra sense carejar i argamassa. Els Amics de les Alegries actuals han volgut donar unitat a tot l'edifici i han anat substituint pacientment la pedra de la part no romànica per carreus ben tallats que imiten la construcció del segle XII però que, evidentment, des d'un punt de vista arqueològic, falsegen la realitat malgrat el bon resultat estètic a primera vista.

>> Ermita de la Mare de Déu de les Alegries, de Lloret de Mar.

JOSÉ LUIS FILIPO CABANA

GIRONINS A L'EXTERIOR

Josep Pujol

L'ambaixada de la cuina gironina | No he sabut trobar a Barcelona el consolat de la cuina gironina. Preguntat al meu gastrònom de capçalera, en Salvador Garcia-Arbós, d'entrada em va relativitzar el concepte de «cuina gironina», però de sortida no me'n va pas saber donar raó de cap restaurant. Potser hi ha més cuiners gironins que no pas una cuina genuïnament local. Tanmateix, a la capital, més que un consolat hi tenim una ambaixada, des que l'imperi König hi va desembarcar, ben bé al rovell de l'ou, a tocar la plaça de Catalunya. Abans d'entrar

al local —525 metres quadrats, 200 places, poca broma— se'ns avisa: la carn prové de Can Baldiró de Banyoles.

Puc donar fe que és un èxitàs, i comprenc perfectament les intencions de l'empresari Marc Parals d'obrir-ne un segon a Barcelona. Van inaugurar-hi el primer coincidint amb els quaranta anys de l'obertura del König de la Gran Via de Girona, del 1973, el mateix que recentment ha tancat portes. No hi serveixen ni pomes «de relleno», ni brunyols, ni botifarra dolça, però una mica sí que t'hi sents com a casa. Deuen ser les patates braves.